

Zhrnutie pre verejnosť

2022

PROGRAMU SPOLUPRÁCE INTERREG V-A
SLOVENSKÁ REPUBLIKA - MAĎARSKO

Implementačná správa programu spolupráce Interreg V-A Slovenská republika-Maďarsko pre rok 2022 bola pripravená podľa prílohy X Implementačného nariadenia Komisie (EÚ) 2015/207. Správa má za cieľ poskytnúť stručný prehľad o aktivitách, ktoré prebehli v rámci programovacieho procesu zameriavajúc sa na rok 2022.

Program spolupráce Interreg V-A Slovenská republika-Maďarsko

Program pokračoval v zazmluvňovaní projektov z Výzvy SKHU/1902, medzitým monitoroval realizáciu prebiehajúcich projektov, ako aj projektov v následnom monitorovacom období. Po pandémie COVID-19 a jej dopadoch čelili všetci projektoví partneri novým výzvam v roku 2022. Rastúca inflácia a teda aj zvyšovanie cien výrazne ovplyvnilo realizovateľnosť investícií do infraštruktúry. Program ponúkol dodatočné finančné prostriedky z EFRR tým príjemcom, ktorí boli vo vážnej kríze a bez dodatočného financovania nemohli dokončiť svoje aktivity. Vzhľadom na to, že všetky finančné zdroje sú už zazmluvnené, ďalšie financovanie bolo poskytnuté z úspor ukončených projektov. Do konca roka sme prerozdělili viac ako 2,7 milióna EUR z EFRR na 17 projektov, aby mohli dokončiť plánované aktivity.

Súbežne s každodennými úlohami programu bola prioritou aj finalizácia nového programu na roky 2021 – 2027. Návrh programového dokumentu sme predložili Európskej komisii 30. marca 2022, ktorý bol schválený 3. novembra 2022.

Dôležité čísla Programu Interreg SKHU v roku 2022:

Celková alokácia pre program

Alokácia pre program - 155,8M EUR

Schválený príspevok - 160,4M EUR

> 102,8%

Zazmluvnený príspevok

Schválený príspevok - 160,4M EUR

Zazmluvnený príspevok - 159M EUR

> 99,1%

Uhradený príspevok

Zazmluvnený príspevok - 159M EUR

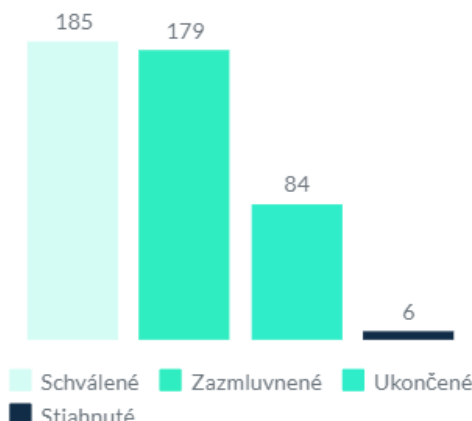
Uhradený príspevok - 94M EUR

Spolu

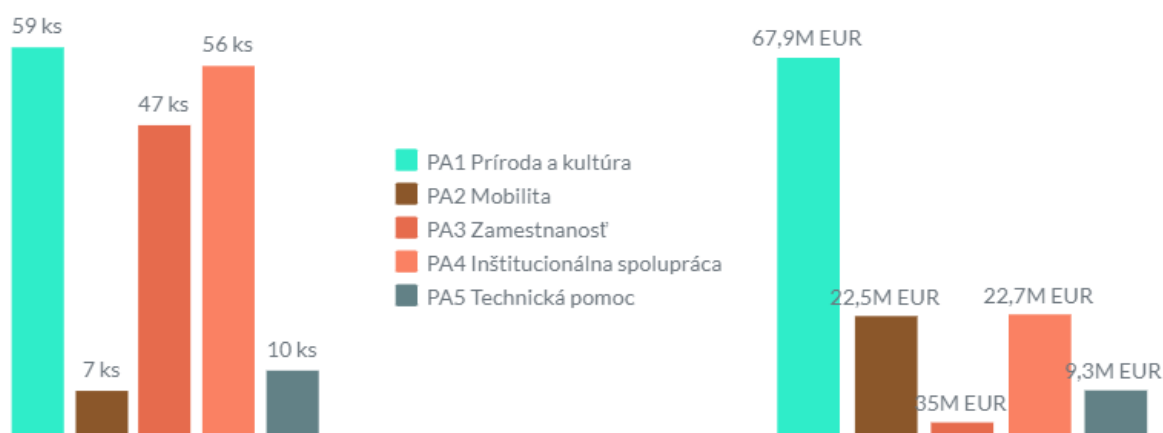
> 59,1%

Počet projektov

Počet a výška príspevku zazmluvnených projektov podľa priority

Európsky deň spolupráce 2022

Hlavná myšlienka programu každoročného Európskeho dňa spolupráce je už roky rovnaká: „Buď lokálny“. Tento rok si Európska komisia vybrala tému „Mládež pre spoluprácu“. Náš Program preto spojil tieto dva koncepty a zaregistroval jeden malý projekt pre iniciatívu a Mobilis (Mobilis Közhasznú Nonprofit Kft.), partnera projektu MOBILEUM, ktorý zapája deti do vzdelávacích aktivít.

EZÚS Arrabona sa zúčastnilo ako spoluorganizátor II. klimatického EXPA v Győri, kde predstavili malý projekt ECO-TOUR-COOP (ID projektu: SKHU/WETA/2201/4.1/010).

1. Foto: Mobilis

V stánku bolo možné vyskúšať si hru s kockami EZÚS-u, ktoré mohli študenti použiť na hranie rôznych hier na rozvoj myslenia, a výmenou za vyriešenie hlavolamu získať športové fľaše. V rámci osvetového programu súbor Kajárpéci Vízirevű štyrikrát predviedol svoje vedecko-fantastické jarmočné predstavenie Slza džungle - Alebo viac s rozumom ako s motorovou pílou, ktoré hrovou rozprávkovou formou predstavuje environmentálne a klimatické problémy dnešnej doby.

2. Foto: Arrabona EGTC

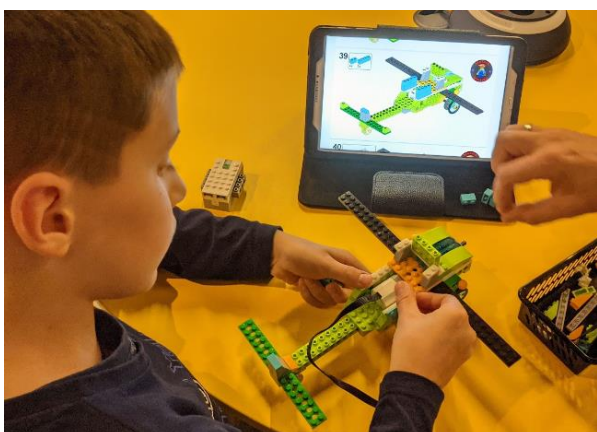
Zábavným prvkom podujatia bolo aj to, že si zúčastnení študenti mohli vyskúšať selfie prístroj, avšak v duchu ochrany životného prostredia, osvetu a "zeleného" prístupu mohli svoje najvtipnejšie fotografie získať namiesto papierovej formy elektronicke.

Okrem výstavných priestorov, stánku a prezentácie bol k dispozícii aj stôl s ochutnávkou výrobkov viacerých miestnych výrobcov, kde si mohli účastníci tieto pochúťky obzrieť a ochutnať.

3. Foto: Arrabona EGTC

Nechýbala ani prezentácia pre zvyšovanie povedomia o recyklácii zeleného a dreveného odpadu, kde sa účastníci oboznámili s drvením a šrotovaním zeleného a dreveného odpadu a boli im tiež predstavené dôležité aspekty a požiadavky na výsadbu stromov. V rámci projektu sa do akcie mohlo zapojiť, okrem iných, aj 150 slovenských školákov.

2. Foto: Mobilis

30. septembra sa Mobilis (SKHU/1902/1.1/086) opäť zapojil do série podujatí Noc výskumníkov organizovaných v celej Európe. Počas veľmi vydareného večera mohli návštevníci prostredníctvom veľkolepých vystúpení a hravých aktivít nahliadnuť do tajomstiev objavovania vesmíru.

V interaktívnych lekciách si deti mohli vyskúšať techniky rezania laserom a 3D tlače, deti mohli programovať LEGO, ArTec roboty a vesmírne vozidlá.

3. Foto: Mobilis

Experimentálne ukážky a prednášky odhalili tajomstvá slnečnej sústavy a vesmíru. Počas podujatia si bolo možné vyskúšať aj príslušenstvo interaktívneho výstavného priestoru.

V rámci iniciatívy sa do akcie zapojilo 300 detí.

V každej prioritnej osi sú už ukončené projekty s úžasnými výsledkami. Tu je niekoľko príkladov.

Prioritná os 1 – Príroda a kultúra

PARK4YOU

Cieľom projektu bola revitalizácia prírodného parku Kerta v meste Michalovce a parku „Széphalom“ v meste Satoraljaújhely. Výsadba a starostlivosť o stromy, obnova drobnej parkovej architektúry a chodníkovej siete výrazne zvýšili atraktivitu prostredia v intraviláne. Obnova tejto historickej zelene sa zamerala na zachovanie prírodného dedičstva dostupného v danej lokalite.

Kerta park v Michalovciach

Széphalom park v Satoraljaújhely

Prioritná os 2 - Mobilita

Most Ipolydamásd - Chľaba

Priamym cieľom projektu bolo rozšírenie cestného spojenia medzi Maďarskom a Slovenskom výstavbou nového Ipeľského mosta medzi Ipolydamásdom (HU) a Chľabou (SK). V projekte je vybudovaný jeden 58 m dlhý most, 540 m dlhá pripájacia cesta v Maďarsku a 175,22 m dlhá pripájacia cesta na Slovensku. Otvorenie nového hraničného priechodu medzi Ipolydamásdom a Chľabou skracuje prístup do siete TEN-T predovšetkým pre okolité sídla. Poskytuje tiež lepšiu dostupnosť k Dunaju, diaľnici M2 v Maďarsku, novej zložke siete TEN-T, a výrazne zlepšuje dostupnosť regiónu.

Prioritná os 4 - Inštitucionálna spolupráca

SKHU IT EDUCATION

Hlavným cieľom súčasného projektu bolo zvýšenie digitálnych kompetencií a zručností žiakov základných a stredných škôl v Košickom kraji a Boršodsko-abovskozemplínskej župe. Partneri zriadili dve interaktívne učebne, jednu v Košiciach a jednu v Miškolci. Do digitálnej infraštruktúry investovali nákupom súprav LEGO MINDSTORMS Education EV3 a LEGO WeDo 2, ktoré odovzdali základným a

stredným školám v Maďarsku a na Slovensku, aby ich zaradili do IT vzdelávania. Partneri organizovali workshopy a školenia pre učiteľov s cieľom aktívne využívať LEGO súpravy počas vyučovacieho procesu, čím si zdokonalili svoje digitálne kompetencie, organizovali tiež kurzy robotiky, súťaže a letný tábor pre študentov.

Prioritná os 3 - Zamestnanosť

FUTURE IN HEMP

Cieľom Územného akčného plánu bolo revitalizovať a reinterpretovať využitie priemyselného konope prostredníctvom rozvoja infraštruktúry a odborných znalostí.

Zdrojom akčného plánu bolo priemyselné konope s dlhoročnou tradíciou, ktoré sa dá úspešne pestovať podľa ekologických princípov. Z tejto stále modernej suroviny možno vyrábať celý rad produktov s konkurencieschopným a nízkym dopadom na životné prostredie, od stavebných materiálov až po potraviny. Táto všestranná rastlina môže byť použitá v kozmetickom, textilnom, stavebnom, zdravotníckom, biopolymernom a biokompozitnom priemysle.

Výsledkom je výroba a predaj miestnych produktov s vysokou trhovou hodnotou. Dlhodobým cieľom, pre ktorý môže byť tento akčný plán základným kameňom, je vytvorenie novej hospodárskej siete v Karpatskej kotline.

Priadza a tkanina z priemyselného konope sa vyrába v spracovateľskom závode, ktorý vznikne v Barabáši v Maďarsku (viď obrázok vľavo).

V zrekonštruovanej budove v Košiciach bola zriadená šijacia fabrika, kde sa z konopného plátna vyrábaného v Barabáši

vyrába exkluzívny bytový textil a odevy.

Za účelom zvýšenia mobility v areáli NIF Zrt. v spolupráci s Obcou Veľký Horeš bola vybudovaná 4,3 km dlhá cezhraničná cesta medzi Nagyrosvagy (HU) a Veľkým Horešom (SK), čím sa eliminovali obchvaty východného a západného úseku v dĺžke 20-20 km, ktoré trvali ďalších 20 až 30 minút jazdy. Teraz sa zníži čas cesty, vzdialenosť a cestovné náklady.

V maďarskom Géberjéne sa rozširuje nízkokapacitná lisovňa oleja a závod na výrobu remeselného cesta (cestoviny), vo Veľkom Horeši na Slovensku vzniká remeselná textilná dielňa a obchod.

V obci Karos v Maďarsku v roku 2023 vznikne výrobná hala vhodná na spracovanie priemyselného konope.

Obec Veľký Horeš zriadi výstavné priestory a

konferenčnú miestnosť, ktorá bude miestom prezentácií produktov a odborných podujatí.

Cieľom partnerov je zbierať a zdieľať poznatky potrebné na spracovanie a využitie priemyselného konope. Tento cieľ sa dosahuje školením odborníkov z konopného priemyslu, rozvojom obsahu vedomostí a učebných materiálov a formovaním nových prístupov.

Program spolupráce Interreg VI-A Maďarsko-Slovensko

Návrh dokumentu Programu Interreg Maďarsko-Slovensko na nové programové obdobie sme predložili Európskej komisii 30. marca 2022. Po niekoľkých kolách doplnení bol 3. novembra 2022 program finálne schválený. Práce na novom programe sa začali ihneď.

Vypracovali sme podrobný pracovný plán s odhadovanými dátumami a témami budúcej výzvy na predkladanie žiadostí o FP. Bol vypracovaný návrh dokumentu s podmienkami prvej výzvy pre zastrešujúce projekty Fondu malých projektov a pre Operácie strategického významu a výzvy pre hodnotiteľov. Vypracovalo sa aj nové logo. Začali sme tiež plánovať prvé zasadnutie Monitorovacieho výboru nového programu na január 2023, kde plánujeme členom predstaviť návrhy dokumentov, môžu prebehnúť prvé diskusie a prijať rozhodnutia.